

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A népies mintagazdaságok.

Zombor, október 12.

1897. július havában Darányi földmivelésügyi miniszter a népies mintagazdaságok létesítését határozta el. A miniszter a gazdasági egyletekhez, mezőgazdasági bizottságokhoz intézett leiratában azt mondta, hogy a mezőgazdaságnak általánosabb fellendítése és az erre vezető ismereteknek szélesebb körben való terjesztése szükségessé teszi, hogy a belterjes, az okszerű gazdálkodás módjai és előnyei a kisgazdák körében megismertessenek és meghonosítottassanak. Ezt a népies mintagazdaságok létesítésével véli a miniszter elérhetni. Azért lehetőleg minden törvényhatóság területén egy vagy több kisbirtokos kiszemelése az első feladat, a kik alkalmasak arra a föladatra, hogy a földmivelésügyi kormányzat segélyével, szellemi és anyagi támogatással birtokaikat mintagazdasággá átalakítsák. 1896. óta 86 ilyen népies mintagazdaság létesült és pedig Árva, Beszterce-Naszód, Esztergom, Fogaras, Hajdu, Pozsony, Sáros, Trencsén, Ugocsa s Ung megyék kivételével valamennyi

törvényhatóságban. Torontálban hat, Temesben négy, Bars megyében három mintagazdaság van. Amely vármegyében nincsenek mintagazdaságok, ott is a kérdés az előkészítés stádiumában van; főleg az alkalmas kisgazdának megnyerése késlelteti ennek a gazdaságnak a létesítését.

Az eredmény általában kedvező; Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter büszke lehet eszméjére. A népies mintagazdaságok helyes üzemtervei, példaadó gazdasága hódított, többet tett egy-egy mándlis ember nap-nap melletti csöndes munkája a gazdasági konzervativizmus megtörésére, mint minden szónoklat. A haladás szelleme terjedt és áradt szét. Ma csak a megkezdett munkát látjuk, általános sikerét tíz év múlva fogjuk elismerni és fölötte örvezdeni.

A gazdasági egyletek s ahol — ma már nagyon kevés helyen — ilyenek nem voltak, a mezőgazdasági bizottságok derekas tevékenységet fejtettek ki, hogy rövidesen is, de az ügy sikert lásson, helyes nyomon induljon. Már az intézményt alapvető miniszteri rendelkezés kiemelte, hogy a mintagazdasá-

gok berendezésével kitűzött cél elérésének legnagyobb biztosítéka annak a kisbirtokosnak egyénisége, kire a választás esik. Mert ennek nemcsak a mezőgazdasági haladás iránt kell fogékonynak lenni, aminek már a birtok addigi kezelésében is mutatkozni és a birtok állapotán nyomot hagyni kell, hanem legyen az illető józan gondolkodó, természetes észjárású s azoknál mindenestre kiemelkedőbb, akiknek gazdasági téren példaadó működésre kell vállalkoznia. S hogy vállalkozása ne essék porba, legyen egyénisége bizalomkeltő és tisztelt. És mert a nép az ujítások iránt bizalmatlan, legyen mégis rendjéből való az, aki a gazdálkodása vitelében ujít; azért a mintagazda a kis parasztagzadák közül választandó ki. Mily jól ismerte a miniszter — ezekből a vázolt intézkedésekből is kitetszőleg — a népet. Az egész ügyet gyakorlatiabbán megoldani nem lehetett. Főszempont az utilitárius elv volt, hogy az új gazdaságvitel anyagi eredményeivel, nagy termés hozamával, a terület hatályos kihasználásával tűnjék ki. S hogy minden vidék a maga speciális viszonyai szerint

A BÁCSCA tárcája.

Nyár van köröttem . . .

Nyár van köröttem, hő perzselő nyár . . .
S vágyó lelkem mindegyre tavaszt vár . . .
De még remélek, várok, álmodom,
Megérint lehével hűs fuvalom.

Megborzad tőle; fázik a lelkem
S reszkető ajakkal félve kérdelem:
Már itt lennél hervasztó, sápadt ősz?
Ah hozzám korán, nagyon korán jösz!

Maradj! — Még mi sem vált valóra,
A tavasznak bobó álmodója
Mindaddig még — hajh! hiába vára
Harmatcseppet szomjas ajakára.

S megszólal felettem egy szellemhang;
Cseng fülemben, mint a lélekharang.
Bús, vigasztalan hangzik szava:
„Nem minden szívnek van tavasza.“

Molnárné Radich Jolán.

Falusi dráma.

Irta: Del Toró.

Szép volt az ifju, szép a leány. A tavasz nyiló rózsái viritottak az arcukon, a szerelem tüzesillagai ragyogtak ki a szemekből. Egy-másnak voltak teremtve.

Ugy tudta ezt az egész falu népe.

Mikor vasárnaponként a templomba mentek, minden szem rajtok akadt meg. Nem telt be az örömtől.

Az a delitermetű, szép legény volt a lányok szemefénye, az a harmat arcu, szelid leány volt a legények „Madonnája.“

Hej, de sok férfi-szívet sebzett meg az a fényes nyil, ami abból a ragyogó szempárból kiröpült! . . .

— Szeretsz e Sárkám igazán? — mondta Tábor András a mátkájának és mélyen tekintett azokba a kék tengerszemekbe.

— Szeretlek a sirig, azon túl is — rebegték Ábris Sára piros ajkai, azután puha karjaival átfonta a babája széles vállait . . .

*

Vigan folyt a szüret a homoki buckákon.
Az őszi szellő meg-megbillentette a sárguló

faleveleket, majd nekidült a halálraszánt szőlőtőkéknek és megrázta deres üstöküket.

Amott egy dombon a legények-lányok vig raja tánra perdült és ropta a szüreti esárdást a fekete gyerekek szárazfája mellett, úgy hogy az egész lankás porzott belé. Emitt egy dalos csapat hangosan örült az életnek és pacsirta-szárnyakon emelkedett keble a csillagokig, hogy dalban imádjá a hegyek és völgyek urát: aki nekünk enni, inni adott, annak neve legyen áldott . . .

Távolabb, a gőzölgő bogrács körül, beszédes asszonyok fontoskodtak, fakanalakkal osztván szét a csicsergő gyermeksergnek a rózsaszínnel áttört szüreti paprikást. Majd odébb napbarnította arcu, idősebb férfiak latolgatták az eredmény nagyságát, csillogó arany nedüt hajtogatva a kupáikból . . .

A csintalanabb fiatalság is megtalálta a kedvét a bokrok árnyában, honnan egy-egy sziporkázó rakétát hajítgatott az ijedős asszonyok-lányok közelébe. Ez fölfuja előbb magát, mint egy nagyravágyó béka, azután meg szét-pukkadt nagy robajjal, mint a burok hatalmas „Tom“ ágyuja.

Volt utána zsbaj, nevetés, ficánkodás,

kapja meg a példamutató gazdaságot, a gazdaság területének megállapításánál általánosságban csak azt mondották ki, hogy az az érdekelt vidék népies gazdasági átlagos kiterjedésének feleljen meg. Azért találunk a területre nagy eltéréseket. Háromszékben Leitfalva községében Márton Mózes mintagazdaságának terjedelme 14 k. hold, ellenben Békésben, ahol a kisgazdák zömének is van 40—50 holdnyi birtoka, Máté György mintagazda 50 holdon gazdálkodik. Éppen a területek ezen nagy eltérése tette szükségessé, hogy minden népies gazdaságra külön-külön állapították meg a vetésgörget, melyet nem parancsoltak rá az illetőre, hanem közbenjöttével állapították meg, de mert a mintagazdaságok a jobb vetőmag termesztésére, különösen pedig a mesterseges takarmányok kiterjedtebb termesztésére előmozdítására hivatottak, ezeknek a körülményeknek szem előtt tartásával általánosságban az alábbiak vétettek figyelembe: A mintagazdaságban csak olyan általánosan termelt növénynek lehet helye, amely nehézség nélkül haszonnal értékesíthető, ami a vidék éghajlati és talajviszonyai között már kétségkívül bevált. Legalább egyelőre mellőzni kell oly növények termesztését, mely még csak azon a vidéken kísérletszámba menne. Mert egy esetleges balsiker a gazdasági haladás célját messze elvetné s az ügynek csak árthatnánk. A népies mintagazdaságnak nem kísérletező, de olyan példát nyújtó, megállapodott gazdaságnak kell lennie, melyet bátran lehet követni, tehát csakis a gyakorlatban bevált növények bővebben termő változatainak, megfelelőbb miveltési eljárások és tökéletesebb vetőmag felhasználására kell szorítkoznia.

Az okszerű gazdálkodás elveit igazoló helyesebb arányok felvételének terjedése érdekében a vetésgörget rendszerint úgy állapították meg, hogy a gazdaság egész területének legalább egynegyed részét takarmánytermelésre fordították.

Minden eredményt számba véve is, komolyan kérdezhető, vajjon az állam a népies mintagazdaságok felállításával nem túlzott istápolást és fölsegítést tesz-e? Arányban áll-e a mintagazda köztevékenysége a közsegítséggel, melyben az állam őt részesíti.

Az állami akciónak ez a része alig ismeretes, elannyira, hogy mikor még normális költségvetési tárgyalások voltak a képviselőházban, kérdés intézette a miniszterhez s a népies mintagazdaságok ügyét úgy pertraktálták mintha az az államnak horribilis áldozatába kerülne.

Lássuk csak.

A mintagazdaságok létesítéséhez szükséges beruházás és ennek költsége nem egyforma, hanem majdnem minden esetben változik a birtok terjedelme, a meglévő fölsterelések nagysága és állapota, valamint a természeti ágak számát szerint is. Ezekhez a beruházásokhoz a segílyt a tulajdonos nem készpénzben kapja, hanem az engedélyezett költségek célirányos felhasználása érdekében az arra hivatott szakkezegek közreműködésével történnek a beszerzések. Az épületeknél csupán a legszükségesebb átalakításokra adtak segílyek. Különös gondoskodás tárgyát képezte a trágyatelep berendezése. Ennél az átalakítások és berendezések rendszerint a helyszíni szemlénél eljáró szakkezegek utmutatásai szerint eszközöltettek. Nem egyszer a mintagazda egyéni ambícióból alakította át gazdasági épületeit,

vagy épített ujakat. A gépek és eszközök a gazdasági beruházások jelentékeny részét képezték.

Az állattenyésztés föllendítése érdekében a gazda annyi pénzsegélyt kapott, hogy állatai kiselejtezésével és az eladási árának az állami segílylyel való pótlásával kifogástalan tehenet, hasas üszőt szerezhetett be. Hasonló szempontok szerint jártak el sertések és lovak új beszerzésénél is. A baromfitenyésztésre és méhészetre, ezekre a mellékgazdasági haszonvételekre mindig nagy figyelmet fordítanak. A legtöbb mintagazdaság részben tiszta tenyésztés, részben keresztezés céljára nemes baromfitörzseket kapott, melyeket az állami baromfitelep nevelt, vagy szerzett be. A termékek növelése érdekében, illetőleg a megfelelőbb változatok megismertetése céljából a szükséges vetőmagot az állami uradalmakból szereztek be. A gyümölcsfatenyésztés megkedveltetése érdekében a mintagazdaságok gyümölcseseiméket kaptak az állami faiskolákból. Ott, ahol a mintagazdasághoz filloxera által megtámadott, vagy kipusztított szőlő tartozik és példaadás céljából indokoltnak látszott, a birtokos megfelelő terület fölújításához, vagy homoki telepítéshez kellő segílyt is nyert. Summa summarum, ezekben a segílyekben részesítette az állam a kiszemelt kisgazdákat. Így egy-egy mintagazdaság az államnak átlagosan 1400—2000 koronájában van. Az állami támogatással berendezett mintagazdaságok további boldogulása és sikere a tulajdonos egyéniségétől és buzgalmatól, valamint a mintagazdaság irányításával és felügyeletével megbízott érdeklődésé- től függ. Ám elmondható, hogy a mintagazdaságok felügyelői nem csekély

szétrebberés mindenfelé! Csak Tábor András ült békésen a babájával egy lomha töke alatt és lassan szedegették a nevető gerezdeket kosárba, csöbörbe. Ők a szerelem oltárán áldoztak az örömöknek, esendben, békében. Nem hallotta más a suttagásukat, mint fű, fa, bokor, nem látott más a szívükbe, mint a lassan hanyatló öreg nap, mely vérpiros sugaraival vont a fejök köré tündöklő glóriát...

Micsoda boldogság rejlett ezekben a kéjes pillanatokban?!

Talán maga az élet üdve, talán maga a menyország bűbajos öröme!

De nincs az az öröm e földi életben, melybe öröm ne vegyülne, ha csak egy csepp is. És ez annál keserűbb, minél nagyobb boldogság közt éri az embert.

Tábor Andrásnak sok irigye volt az izgága legények között, de egy se olyan, mint Völgyi Ferke, egy jómódu gazdaember hetyke legény fia, aki maga is égve vágyott Ábris Sáríka korall ajkai után. Hanem ez a leány úgy játszott avval a legénnyel, mint ahogy maeska játszik az egérrel.

— Lelkem, kienesem, a szívemben üres hely már ninesen — mondogatta olyankor,

ha az a legény egy-egy pillanatra találkozhatott vele az utcán, a fonóban vagy szüreteken.

Hisz' a szíve, az a galamb-szív el volt már jegyezve.

Mátkája volt annak a másik legénynek...

Pedig Völgyi Ferke most is szeretett volna egy kicsit incselkedni Sáríkával.

Ott leste a szerelmes párt a sötét lugasban, onnan vetett ördögi pillantásokat Tábor Andrásra, a híres vetélytársra, onnan kurjantgatott nagyokat tettetett jókedvében, hogy: „Soh'se halunk meg!“ Hanem ez a kurjantás nem hatott el Sáríka tiszta lelkéig; elveszett a nagy zsvájban...

Még a szüreti pisztoly hangos durranása sem háborgatta a szerelmes párt ártatlan esevégésében. Gerle-madár módjára turbékol- tak a szerelem rózsás lézskében.

Völgyi Ferke büszke mellét nagyon dagasztotta ez a „nembánomság.“

Hát ő kiesoda? Még észre sem akarják venni? No várjatok! gondolta boszut lihegve, majd észrevesztek mindjárt!

És „magra“ töltötte a pisztolyát. Talán, hogy sivitőbb legyen a hangja, talán, hogy

rájesszen a szerelmes párra, vagy talán azért, hogy egy boldog életnek oltsa ki a világot.

Ki tudná ezt megmondani? Ki lát be a „gonoszság“ fekete, piszkos lelkébe?...

Az esti szellő játszva üzte a szürke bárány-felhőket, a szüreti nép mámoros jó kedvében muzsikászó mellett vigadott, a nap, ez égi fényes tűzgolyó, bíbor palástba öltözve szemlélte a föld apró férgeit: az ujjongó ember tömeget és a két szerelmes szikrázó szemé, melynek titkos könyvébe fekete betűkkel jegyezte föl a vak sors az emberi végzetet.

Csak a boszu, a nemtelen boszu, lógatta lihegve a habzó nyelvét a habzó lugasban.

És a pisztoly elsült, hosszú lángsugár cikázott végig a poros levegőn, nagyot sivitott a „magja“, de ugyanabban a pillanatban velőtrázó sikoltással borult Ábris Sáríka a völegénye dobogó keblére.

Megtörték a ragyogó szemei, patakzott a vére és piros szárnyakon repült az ártatlan lelke a magasba, oda, ahol már nem fáj semmi, oda, ahol tisztább a patak, zengőbbek a dalok és örök a szerelem...

fáradtsággal járó ingyenes tisztüket a legnagyobb odaadással viselik és a mintagazdával való sűrű érintkezésük nemcsak a mintagazdaságra, hanem az iránta érdeklődő többi gazdára is termékenyítőleg hatott.

Az 1897-ben létesített 9 minta gazdaság ez évben fölszabadul. Vagyis a mintagazda becsülettel végezvén tisztét, az állam részéről nyújtott gazdasági fölszerelések örök-tulajdonává válnak. A célt elértük. Az ő ujmutatásukat követik a gazdák. A segített gazdaság öt év alatt gyakorlati irányu termelési irányt vett, gazdaságilag szabatos üzeme biztosított. A mintagazda most már valóban példaadólággal gazdálkodik. Az állam pedig más vidéken indít hasonló munkát. Hogy ne véka alatt égjen a fény, mely a gazdasági haladás útját megvilágítani van hivatva, ezekben a mintagazdaságokban tartják a gazdasági vándortanárok előadásait, hadd lássák a kisgazdák, hogy a jónak hirdetett dolgok okkal-móddal alkalmazva a kisgazdaságok keretében is célravezetők és hasznosak. Látják és okulnak is. Öröm tölti el az embert sokféle tapasztalva a haladást, a törekvést, a kisgazdák becsvágyó munkáját.

Határozat a villatelep ügyében.

A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata alapján tekintettel arra, hogy a kérelemben említett hasonló telepek létesítése már városunkban is megfelelő eredményre vezetett, tekintettel továbbá arra, hogy ezen villatelepek létesítése folytán a város terjeszkedése, de leginkább a közegészségügy kérdése lényegesen előmozdítottatik, minthogy továbbá az eladatni kért ingatlanokért

Völgyi Ferke nem érte el a célját.

De elérte Tábor András!

Mikor az első ijedségből föloesudott, mikor a szerelmes menyasszonya piros, meleg vérét érezte a keblén, mikor látta, hogy menyasszonyi koszoru helyett a borág halvány-zöldes levelei fonnak myrtus koszorut a mátkája kihült homlokára — fölugrott, mint egy sebzett oroszán, szemét vadul forgatta és haját tépve egy pillanat alatt ott termett a lugasban, hogy hosszú, éles kését a gyilkos szívébe mártsa.

És az éles „vas“ jól fogott.

Völgyi Ferke megtántorodott, azután élettelenül bukott le a puha homokba.

A halál jaj szó nélkül zárta le az ajkát

*

Az esti szellő sirva bugott, a szüreti nép bánatosan morajlott, egy megtört lélek pedig, mint a felkorbácsolt tenger, hullámozott . . . háborgott

Csak a nap volt lemenőben, de piros volt az arca és vad haraggal vetett végső tekintet a véres piacra

megajánlott vételár a helyi földérték viszonyoknak megfelel, a törvényhatósági bizottság a benyújtott kérelemnek elvben helyt ad s a kért ingatlanok eladásának kérdését az 1886. XXII. t. c. 110. §-a alapján legközelebbi rendes közgyűlés tárgysorozatába felvételre rendeli, mindazonáltal hozandó határozatát már jó eleve és a következő feltételekhez köti:

A kérelem és előzetes tárgyalások alapján elkészített mérnöki térrajz szerint csakis akkép oldható meg a villatelep kérdése, ha az szorosban a bemutatott térrajzhoz ragaszkodik, e célból:

1. Az engedés csakis az esetben történhetik, ha a térrajzon kitüntetett s a helybeli cs. és kir. katonai állomásparancsnokság által megállapított tűzvonaltól kívül fekvő terület kiterjedésének megfelelő számú villatelek igénybe vétetik, illetve felhasználtatik és erre nézve kérvényezők által kötelező nyilatkozat beadatik.

2. Az átengedendő terület (54000 □ öl) eladási ára 2006 □ ölenként 1600 koronában állapítottatik meg.

3. Az egyes villatelek területe 2000 □ ölnél több nem lehet és minden egyes tulajdonos csakis egy telket birhat tulajdonul.

4. A város a sikarai erdő és a jelenleg fenálló epercsemete ültetvény között s ennek folytatásaként a jelenleg is a járásföldet átszelő uttal párhuzamosan egész a város tulajdonát képező földek pedig egy 6 öl szélességű utat létesít, mely ut azonban a fenmaradó járásföldek bérlői által is használható és e célra 2889 □ öl területet kihalásít, azonban az ezen ut folytatásaként a Ferenc-csatornáig ugyanily szélességben kihalásítandó ut területek megegyezésével járó költségek kérelmezőket terhelik.

5. A sikarai erdő nyugati oldalán a villatelepek és az erdő között egy 10 öl szélességű ut nyitattatik, a melyhez a jelenleg is fenálló utszélességen tuli részt a villatulajdonosok átengedni tartoznak.

6. A villatelektulajdonosok mind-egyike köteles az 5-ik pont alatt említett közlekedési ut nyugati szélétől számítva legalább 400 □ öl parkot létesíteni, ezentul vagy pedig ebben villáját bárki szabadon választandó helyen a telek területén felépíthető.

7. Nehogy a villák felépítése szépitészeti, köztisztasági, közegészségi vagy közrendészeti tekintetekbe ütközzenek, felhivatik a városi tanács, hogy a megfelelő hatóságok és a kérelmezők közbenjöttével egy szabályzatot dolgozzon ki és elfogadás végett ide a végleges határozat meghozatala előtt terjeszsen be, mely határozatban ugy az

építésre, valamint a villatelepen fentartandó ügyrendre vonatkozó összes intézkedések felöleltessenek.

8. Az átengedendő illetve eladandó telkek vételárából telkenként 600 kor. jelen határozat kormányhatósági jóváhagyásától számított 8 nap alatt minden telekmegszerző által a városi házi pénztárba befizetendő, a fenmaradó 1000 korona vételár pedig ezen első részletbefizetéstől számított 2 év alatt leend 5% kamattal a városi házipénztárnál lerovandó.

9. Minden egyes építkezni szándékozó a jóváhagyás közlésétől, illetve a 600 koronányi első fizetési részlet lerovásától számított 2 év alatt telkén a villát felépíteni köteles s ezen határidő letelte a vételár kapcsolatos lefizetése, illetve az építkezés megtörténte előtt a telek tulajdonjoga a városé marad s csakis ezen feltételek bekövetkezése esetén válik az illető egyén telekkönyvi tulajdonává, illetve az átíratási engedély kiadhatóvá.

10. Amennyiben a 9. pontban említett határidő alatt az átengedett terület vételára ki nem fizettetnék, vagy ha kiegyenlítették is, de ez alatt a villa fel nem építették, úgy az egyes építetni szándékozók által befizetett összegek minden kártérítés nélkül a város tulajdonába mennek át, megjegyeztetvén, hogy az építkezési jog átruházása az új birtokosra nézve is jogelődjének kötelezettségei beszámításával történhetik meg.

11. Az első 600 koronás részlet befizetése után az egyes telkek birtokjoga a tulajdonjog határidőhöz kötött megszerzéséig a kérelmezőket terheli, azonban a tulajdonjog megszerzéséig az illető birtokos, illetve jogutódja a hátralékos vételár utáni 5% kamatok megtérítésére köteles és erre nézve az 1. pontban kikötött nyilatkozat kiállításával oly hozzáadással hozzájárulni köteles, hogy ellenesetben aláveti magát a város által szabadon választandó bármely bíróság illetékességének és biztosítékul bárhol található vagyonát vagy jövedelmét leköti.

12. A város közönsége a jelenben a villatelekek közlekedési, rendészeti és egyéb kívánalmi tekintetében semmi további kötelezettséget magára nem vállal.

H i r e k.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Komáromy Gyula zombori kir. pénzügyigazgatósági segédtitkárt a zombori kir. pénzügyigazgatónához végleges minőségben titkárrá nevezte ki. — A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterrelők a bácsnovoszei anyakönyvi kerületbe Hein Jakab községi iruokot segédanyakönyvessé nevezte ki. — A szegedi kir. főügyészeg Proksch Matyas járásbírói iruokot az újvidéki kir.

ügyességhez irnokká nevezte ki. — A zombori kir. törvényszék elnöke dr. Gombos Ignác zombori ügyvédet a zombori kir. törvényszékhez magyar német tolmácsná nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Kupry Kálmán ügyvédjelölt szegedi lakost és Welincha Jakab ügyvédjelölt törökbecsei lakost a vezetése alatt álló kir. tábla kerületébe díjtalan joggyakornokokká nevezte ki.

Athelyezés. A pénzügyminiszter Futó Mihály bácskurai adóhivatali díjtalan gyakoronokot a kassai kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez helyezte át segélydijas pénzügyi számgyakornoki minőségben.

Kinevezés. Tegze Sándor zombori pénzügyi segédtitkár a dévai pénzügyigazgatósághoz pénzügyi titkárrá végleges minőségben kineveztetett.

Egyházi hír. Az érseki hatóság Vándor Antalt Csantavérről Parabutya, Böde Józsefet Kecelről Csantavérre kápláni minőségben áthelyezte.

Deák-emlékünnap. Városunk törvényhatósága f. hó 17-én, szombaton ünnepli meg a „baza bölcsének“, Deák Ferencnek 100 éves születése évfordulóját. Ez alkalomból a rom. kath. templomban ünnepi mise lesz s ennek végeztével diszgyűlést tart a város törvényhatósága. A diszgyűlés ünnepi szónoka dr. Balogh Ernő, lapunk főszerkesztője. A diszgyűlésre — mely 11 órakor kezdődik — a városi tanács meghívta a város összes hatóságait, hivatalait, valamint a hadsereget. — A székefővárosban ugyanakkor lefolyó nagyszabásu ünnepeken városunkat dr. Drakulits Pál országgyűlési képviselő fogja képviselni.

Bende püspök alapítványa. Bende Imre nyitrai püspök, volt újvidéki és kalocsai plébános a nyitrai városi katolikus népiskolák továbbfejlesztésére 100000 korona alapítványt tett le. Hazafias és keresztény kulturális célokért Bende püspöknek nem ez az első fejedelmi adománya, a beszercebányai és nyitrai egyházmegyékben sok derék intézmény őrzi meg nevét és áldja emlékét a bajai születésű főpaprak.

Fölvétel a honvédtiszti felső tanfolyamra. Szilágyi Lajos zombori m. kir. honvédhadnagy a napokban kitűnő sikerrel tette le a felső tiszti tanfolyamra kiegészítő fölvételi vizsgát.

Bácskai önkéntesek. Városunk háziezredének, a cs. és kir. 23. gyalogezrednek önkéntesei múlt héten tettek tiszti vizsgát báró Leithner vezérőrnagy elnöklése mellett. 48 önkéntes közül sikeresen vizsgázott 43, 5 elbukott. Második évre egy sem tartott vissza. A vizsgálatokat sikeresen állották ki: Albrecht Kálmán, Bittermann Jenő, Blumenthal Adorján, dr. Gaál Rudolf, Heintz Kálmán, Kráhl M., Littvay Béla, Szól Sándor, Theodorovits Milán és Velicskovits János.

A pénzügyigazgató köszönete. Popp György kir. pénzügyigazgatót tudvalevőleg őfelsége a III. oszt. vaskoronarenddel tüntette ki. Dr. Biró Károly szabadkai polgármester a városi tanács nevében táviratilag üdvözölte a kir. pénzügyigazgatót az őt ért magas kitüntetés alkalmából. Az üdvözlésre meleg szavakban mond köszönetet a pénzügyigazgató a tanács szives üdvözléséért. A levél szövege a következő:

Tekintetes polgármester ur!

Szabadka város tanácsa nevében küldött távirati üdvözléséért fogadja nagy tek. polgármester ur, mint a tek. tanács minden egyes tagja legőszintébb köszönetemet.

Szives üdvözléstük felbátorít azon reményre, hogy vállaltva közösen működve s egymást megértve nemsokára sikerülni fog Szabadka városa adóügykezelését azon merdebe téríteni s azon magaslatra emelni, mely Szabadka város méltóságának megfelelően.

Fogadja tekintetes polgármester ur kiváló tiszteletem nyilvánítását, melylyel maradtam

kész szolgája

Zombor, 1903. október 5-én.

Popp György,
pénzügyigazgató.

Pater Rosty jubileuma. Rosty Kálmán jézustársasági aya, akit az egész érsekmege ismer régi tanárkodása és irodalmi működése révén, ma ünnepli 50 éves szerzetesi jubileumát Kalocsán, mely nagy ünnepekkel van egybekötve, mit tisztelőre hálás tanítványai rendeznek.

Nagy idők tanuja. A szabadságharc dicső honvédei rendre kidűlnek, a vitézek száma egyre fogy. Halmak halmak, egyre inkább meg kell becsülni a még élő öreg honvédeket, hogy hátralevő napjaikat gondtalanul tölthessék el. Zombor városában egy Beslin Iván nevű 48-as honvéd, aki e hó 10-én töltötte be küzdelmes életének századik évfordulóját. A fehér haju aggastyán, ki egykoron erős karral küzdött a szabadság zászlójának védelmére, most reszkető kezével nem bírja megkeresni a mindennapi kenyerét. A szegénysorsra jutott honvéd századik születése napján a belügyminiszterhez segélyért folyamodott.

Baleset a lóversenyen. A vasárnapi lóversenyen könnyen vezetéssé válható baleset történt. A mezőgazdák sikversenyében dr. Krónits István tulajdonát képező pejló is sorakozott a starthoz a többiekkel. E lónak lovasa dr. Krónits István János nevű lovásza volt. Amint a futam megkezdődött, az első fordulónál Krónits dr. lova hirtelen fordult és lovasát oly szerencsétlenül dobta le, hogy az ajultan terült el a gyepen. A publikum hirtelen összefutott, mert első pillanatban hirtelen kelt, hogy a nyakát szegte. Szerencsére a baj nem volt oly komoly, mert a lovász csak erősebb horzsolásokat szenvedett. Az erősen vérző embert dr. Tarnovszky Géza ezredorvos és dr. Wollheimer József reszesítették orvosi segélyben, a versenyintézőség pedig rögtön gondoskodott, hogy a sebestült kocsin lakására szállíttassék.

Drakulits—Paul ügy. Felkérlettünk a következő levél és jegyzőkönyv közzétételére:

Tisztelt barátunk!

Paul Kálmán elleni lovagias ügyedben megbízásod értelmében elégtételt kértünk Paul Kálmán urtól.

Paul Kálmán ur segédei az elégtételadást határozottan megtagadták, miért is mi ez ügyet részünkről befejezettnek jelentettük ki.

A tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet ide mellékelve értesítettük, hogy részéről az ügyet befejezettnek tekintjük.

Zombor, 1903. október 9-én.

Kiváló tisztelettel

Dr. Lallosevits János,
Dr. Czeisel Lajos József.

J e g y z ő k ö n y v .

Felvétel Zomborban 1903. évi október hó 9-én dr. Drakulits Pál országgyűlési képviselő ur és Paul Kálmán ügyvéd ur között fenforgó lovagias ügyben.

Jelen vannak: dr. Lallosevits János és dr. Czeisel Lajos József, mint dr. Drakulits Pál ur segédei; dr. Mayer Nándor és dr. Gombos Ignác, mint Paul Kálmán ur segédei.

Dr. Drakulits Pál ur segédei lovagias elégtételt kérnek Paul Kálmán urtól az általa a f. hó 7-iki városi közgyűlésen használt következő sértő kifejezésért: „te vagy egy ripók“, valamint a „Zombor és Vidéke“ f. hó 8-ik számában megjelent közgyűlési tudósítás szerint Paul Kálmán ur által használt „te nyomorult“ kifejezésért.

Paul Kálmán ur segédei feltek nevében kijelentik, hogy megbízójuk a „Zombor és Vidéke“ tudósításában közölt „te nyomorult“ kifejezést nem használta.

E kijelentést dr. Drakulits Pál ur segédei tudomásul veszik.

Paul Kálmán ur segédei a „te vagy egy ripók“ kifejezést illetőleg előadják, hogy megbízójuk kész lett volna ugyan ezen kife-

jezésért elégtételt adni, de miután a sértést dr. Drakulits Pál ur kezdeményezte s e sértő kifejezést Paul Kálmán urral szemben előbb ő használta, és Paul Kálmán ur ugyanezt a sértő kifejezést a Drakulits Pál ur által elkövetett sértés megtorlásaképp használta, — szerintük lovagias elégtételadásnak helye nincsen s ezért ők az elégtételadást megtagadják.

Dr. Drakulits Pál ur segédei megbízójuk nevében kijelentik, hogy megbízójuk azért a sértő kifejezésért, melyet Paul Kálmán urral szemben használt, mindenkor kész s azt ezuttal is felajánlják; viszont utalnak arra, hogy aki sért, elégtételt adni köteles s így nézetük szerint lovagias elégtételadásnak helye van, ezért ehhez ragaszkodnak, lovagias elégtételt kérnek.

Paul Kálmán ur segédei dr. Drakulits Pál segédeinek kijelentéseit tudomásul veszik és továbbra is ragaszkodnak abbeli határozatukhoz, hogy lovagias elégtételt nem adnak.

Mindkét fél segédei kijelentik, hogy megbízójuk részéről az ügyet befejezettnek tekintik.

Kmf.

Dr. Lallosevits János, Dr. Gombos Ignác,
Dr. Czeisel Lajos József, Dr. Mayer Nándor,
mint dr. Drakulits Pál ur segédei. mint Paul Kálmán ur segédei.

Uj ügyvéd. Dr. Rajsics László zombori ügyvédjelölt a napokban a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette és ügyvédi irodáját városunkban a sztapári uton levő lakásán megnyitotta, hol a jogkereső közönség rendelkezésére áll.

Tanítógyűlés Verbáson. A bácskurai kerület rom. kath. tanítói folyó hó 7-én tartottak Verbáson rendes őszi gyűlést. A tanácskozmány legfontosabb és legérdekesebb pontját képezte Baumann Antal kulai tanítónak, a beszéd és értelemgyakorlatok mikénti kezeléséről tartott felolvasása. Dolgozata elsősorában igen szépen fejtegette, hogy miért tartja szükségesnek az I. és II. osztályban mint különálló tantargyaknak való kezeltetésüket; a második részben pedig a tanító által követendő eljárásról szolt. Ismertette az e téren megjelent újabb műveket; különösen nagy elismeréssel nyilatkozott Dreisziger Ferenc „Lakohelyi ismeretek“ című munkájáról, melyet egyuttal melegen ajánlt kollegáinak használatra. Értekezését egy határozati javaslattal fejezte be, melyet a tagok egyhangulag elfogadtak. A gyűlést a rendes közösbéd követte, amelyen több felkészült hangzott el az elnökre, tagokra, érseki iskolálatogatóra, felolvasóra, vendégekre.

Kegyetlen gazda. Szabadkáról írja tudósítónk: Pertics Gergely szabadkai gazdálkodónak a kaponyai pusztán levő szállásán a napokban szántásra készültek. Kiss Mátyás béres ekét és egyéb szükséges eszközöket már elkészített és épen a lovakért ment, midőn az istálló elé ért, észrevette, hogy tűz ütött ki az istállóban. Kiss minden félelmet félretéve hamarosan bentermett, hogy megmentse gazdájának 3 lovát. Ez sikerült is, de mire a szegény béres elvégezte munkáját, nyakán, arcán és mindkét kezén súlyos égési sebeket szenvedett, sőt a mentés közben egyik ló súlyosan megrugta halálában. Ekkor Pertics Gergely ur, a gazda, így szolt a hűséges cselédhez, aki élete kockáztatásával három lovát mentette meg s emellett elvesztette subáját s egyéb dolgait, mik bentégték: Hát most menj be a városba valamelyik orvoshoz. És a szegény 65 éves ember iszonyu sebeivel megindult Szabadkára, ahová reszketve érkezett be 5 órai gyaloglás után. Szinte elalélva lépett be a mentőkhöz, akik bekötötték sebeit és a kórházba szállították.

Névmagyarosítás. Berger Gyula bácskurai illetőségű budapesti lakos vezetéknévét a belügyminiszter engedélyével „Bálint“ ra magyarosította.

Táncmulatáság. A bajai kereskedő ifjak egylete október hó 17-én, szombaton, részben betegsegélyző alapja, részben könyvtára javára a „Nemzeti szálló“ összes termében táncal és tombolával egybekötött szórakoztató teastélyt rendez.

Egy kis leány tűzhalála. Turiáról írják lapunknak: Meduritsék a kukorica földön dolgozták, ahová kivitték magukkal az alig 4 éves Stevanka kis leánykájukat is. Szombaton reggel, hogy melegedjenek, meg hogy kukoricát süssenek, tüzet raktak a földön. Később a szülők elmentek a kukoricába dolgozni, míg a kis Stevanka ott maradt a tűznél és ő is próbált kukoricát sütögetni. Addig játszott a tűzzel, addig élesztgette, míg egyszerre valahogyan kis ruhája tüzet fogott és lángra lobbant. A kis leány jajgatva futni kezdett, de ez még jobban élesztgette a tüzet és csakhamar a kiállott kinoktól a kis teremtés sirva összeesett. Mire a szülők segély kiáltására odaértek és eloltották az égő kis leányt, akkorra már az önkívületi állapotban volt és oly súlyos sebeket kapott, hogy abba az nap estig bele is halt. A megégett leánykát batósági orvosok hétfőn boncolták. A bíróság a gondatlan szülőket vád alá helyezte.

Egy bacsikai a győri esküdtek előtt. Előzött mintegy három évvel Takács János adai gazdálkodó, az ottani földmives iskola igazgatója, Lukács Imre ellen a földmivelésiügyi miniszternél több írásbeli följelentést tett. Az igazgatót több rendbeli sikasztással vádolta. A vizsgálatot megindították s ez teljesen rehabilitálta az alaptalanul megvádolt igazgatót, a szabadkai törvényszék pedig rágalalmazásért Takács Jánost három havi fogsággal büntette. Takács János azonban nem okult és folytatta Lukács Imre igazgató ellen támadásait. Így egy közleménye jelent meg a Kassics Péter szerkesztette Sopronban készülő Radikális című lapban, melyben az igazgatót alaptalanul ismét sikasztás vádjával bélyegezte meg. Ezért vonta felelősségre a győri esküdtszék sajtó útján elkövetett rágalalmazás vétsége címen. A törvényszék elnöke Sebő Imre volt, bírák Maár József és Proszta János, jegyző Német Ödön. A vádat Simon Rudolf alügyész képviselte, a vádlottat György Károly dr. védte. Az esküdtszék elnöke Bulkó Ferenc volt. A bizonyítási eljárás még az előző szabadkai tárgyaláson megtörtént, úgy, hogy a bíróság átvette annak anyagát. György Károly dr. védő arra az álláspontra helyezkedett az ügyész vádbeszédével szemben, hogy Takács János újabb rágalmazási vétsége folytatását képezi annak a vétségnek, a melyért vádlott büntetését már Szabadkán elnyerte és így minden perc melyet újabb támadásáért reá kiszabnának, fölösleges tortúra volna. Az esküdtszék tényleg magának vallotta a védő érvelését és Takács Jánost verditkte alapján a törvényszék a sajtó útján elkövetett rágalalmazás vétségének vádjá és következményeinek terhe alól fölmentette.

Tüzek. Kishegyesről írják: Kishegyes községét valóságos tűzveszedelem fenyegette az elmúlt héten, mert alig 24 óra alatt 5 tüzesete volt. Mult hó 29-én reggel Gere Mihály korezmáros udvarán a szalmakazal gyulladt ki, de a gyorsan oda érkezett tűzoltóság a tüzet megakadályozva, Gere Mihály házat a teljes leégéstől mentette meg. — Alig voltak szét a népek, már hire terjedt, hogy a falu másik részén lévő Csabai György háza ég. Szerencsére azonban csak az udvaron lévő szalma kazal gyulladt ki, melyet a házbeltiek idejekorán elnyomtak. — De veszedelmesebb tűz pusztított este ugy 9 óra tájban. Hegedűs Pál községi rendőr teljesítette éjjeli szolgálatát s amint Varga Károly (putris) háza felé haladt, észrevette, hogy a tető ég és egy pillanat alatt az egész ház lángokban állt. Halált megvető bátorsággal rohant Hegedűs a szobába és az ott mélyen alvó Varga Károlynét fölkelte a menekülésre hívta fel. A veszedelem folyton nőtt, míg Fontányi Ferenc tűzoltó az ablakon ugrott be Hegedűs segítségére s így ketten mentették ki az ijedségtől önkívületi állapotban lévő fiatal asszonyt és 3 kis gyermekét a biztos tűzha-

láltól, kinek férje munkában a falutól távol van. Dicséret a derék mentőknek! A házban lévő szobabutorok teljesen bennétek. — Alig pihenték ki derék tűzoltóink fáradozásaikat, már 30-án délelőtt újra tüzet jeleztek. Ekkor meg Németh Istvánné háza égett oly erővel, hogy megmentésére még csak gondolni sem lehetett, hanem tűzoltóink a szomszéd házak és melléképületek megmentésén fáradoztak és oly ügyesen, hogy egyedül nekik köszönhető, hogy az égő ház közvetlen szomszéd-ságában lévő kukoricagöré és szalmakazal s egyéb melléképületek megmentettek a tűz martalékától. Szegény asszony idei termését a padlásra rakta, melyek mind elétek. — Tűzoltóink tán még teljesen le sem szerelhetek, már is félre verik a harangokat, az egész község lakossága nagy rémülettel fut Hermez István háza elé, mely felől a magasba törő óriási füstfelleg jelzi a nagy veszedelmet. Szintén az udvarban lévő szalmakazal égett s a lángok már a házba kaptak, de az ügyes tűzoltói munkával megakadályoztatott a tűz tovaterjedése; mert a tűzoltók bámulatos gyorsasággal az égő ház tetején termettek s a tető kettévágásával csináltak gátat a tűznek. — Valóban bámulatba ejtettek tűzoltóink ügyessége és önfeláldozó munkássága az egész község lakosságát, alkalmuk volt bebizonyítani, hogy a nagy versenyekről elhozott díjakat méltán érdemelték ki. Nagy halálával tartozik községünk Kiss Károly elnök és Limbek Pál parancsnok uraknak tűzoltóink kiképzetéseért, ezeknek pedig ügyes és fáradságot nem ismerő munkásságukért.

Ingyenes gazdasági tanfolyamok. Az adai m. kir. földmivesiskola 1903. november 1-től december 20-ig, ugy 1904. január 5-től február 28-ig két ingyenes gazdasági tanfolyamot fog az adai földmivesiskolában rendezni. Minden 18 évet betöltött földmivelő, ki írni, olvasni és a négy alpműveléssel számolni tud, erkölcsi bizonyítvány mellett felvehető. Minden egyes téli iskolai tanfolyamra 20-20 benlakó tanuló fog felvételt, kik minden díj lefizetése nélkül lakást és teljes ellátást nyernek. Ezenkívül annyi bejáró tanuló vehető fel, amennyit a helyi viszonyok megengednek. Előjegyzéseket akár személyes jelentkezésre, akár írásbelileg beadott kérvényre az adai földmivesiskola igazgatósága már most elfogad. (Bács-Bodrog vm. G. E.)

Megégett koldus. Bácsszenttamásról írja tudósítónk: Egy szegény koldus bénaóságának majdnem halálát köszönheti. Mult héten a ház lakói kora reggel munkára mentek, csak Zseller I. és, egész jobb oldalára széltűtt koldus maradt otthon házörzönök. Idő multával az éhség rajta erőt vett, mire ő kevés krumplit a szabad tűzhelyre feltéve, a főzéshez fogott. Alig gyújtá meg a tüzet, valahogy ruhája lángot fogott s hasztalan vette le ruháját, a tűz nem aludt el. Mire a szomszédok a lármaára átsiettek, már az egész jobb oldala meg volt sültve. Az így megmentett félig sült ember most erős égési sebek között kinlódik. S valószínű, hogy belehal sebeibe.

A „Parisi áruház“ e kintnő hírnévnek örvendő fűzletháznak mai hirdetésére felhívjuk olvasóközönségünk szives figyelmét.

Színház — Irodalom.

Szintársulatunkról. Nagybecskerekéről írják nekünk, hogy Balla K. szintársulat és társulata szeptember 12-ike óta majd minden este telt ház előtt játszik és közönségünk jóleső érzéssel várja a nap-nap után előadott újdonságokat. Kiállításra igen szép. Olyan előadásban láttuk október 6-án az aradi vértanuk emlékének szentelve Herczeg Ferenc „Ocskay brigadérosát“, minővel még vidéken nem igen találkoztunk. A főváros neves újdonságai egymásután kerülnek színre s sajnálattal értesültünk, hogy október 15-én már befejezik a minden tekintetben eredményes őszi évadot, hogy Zomborban is eleget tegyen kötelezettségének a törekvő igazgató. Minden lehető elkövetünk a kerület központi bizott-

ságánál kérelmeztük, hogy pár hétig meghosszabbítsák az őszi szezon, de eredménytelenül; most már a zomboriakon a sor, hogy a derék színészgárdát kellő támogatásban részesítsék. — A társulat erősségei: Ballané Csik Irén, Lányi Edith, Lévy Margit, Tarján Irma, Radnay Zsuzska, Peterdy Etus, Gerófy Ilona, N. Bodroghy Lina, P. Tóváry Anna, Rác Giza, Peterdy Sándor, Czákó Vilmos, Tihanyi Miklós, Virágh Ferenc, Viola J., Vitéz Róbert, Áldory L., Tihanyi Vilmos és akit a legelső helyen kellett volna említenem, az igazgató Balla Kálmán, aki nemcsak mint kiváló bonvivant és szerelmes színész, de mint elsőrangú színházi rendező is a legteljesebb elismerésünket vívta ki. A társulat karmestere Kubesch R. M.

Czákó Vilmos, Balla Kálmán szintársulat titkára tegnap városunkba érkezett bérletgyűjtés céljából. A megnyitó előadás szombaton, október 17-én lesz — mint halljuk — „Ocskay brigadéros“ Herczeg Ferenc történelmi színművével.

Színészet Baján. Pesti Ibász Lajos a szabadkai színház állandó igazgatója Szolnokról, ahol nyári körutját befejezte, szerdán Bajára érkezett. A szintársulat nyomban megkezdte működését a „Bob herceggel“. A társulat csupa jó erőkből áll, úgy hogy a bajaiaknak művészi előadásokra nyílik kilátásuk. A társulat négy hétig marad Baján, azután Szabadkára megy, ahol 5 hónapot tölt.

Három főváros. Berlin, Kopenhága, Drezda. Uti rajzok, írta Vértesi Károly. Épen lapunknak kellett volna első sorban megemlékeznie társadalmunk általános ismertetésére, nagybecskert tagjának ezen legújabb művéről, de bevártuk a fővárosi sajtó véleményét, hogy rajuk mint hivatott — és bizonyára elfogulatlan — tényezőre hivatkozva, a részrehabilitációnak legkisebb gyanuja se érhesse elismerő szavunkat. Az egytől-egyig dicsérő, méltányló kritikák halmazából csak a következő kis részleteket idézzük:

Budapesti Napló 235. sz. „A kötetben Berlinről, Kopenhágáról és Drezdáról szerzett benyomásait adja elő élénken és színesen. A szerzőnek széles látóköre van és találó tollal rögzíti meg az idegenben szerzett tapasztalatokat.“

Képes Családi Lapok 24. „Kellemszerű modorban elcsévegi tanulságos élményeit. Mint jó megfigyelő, mindig a jellem és jellegzetet veszi tolla alá.“

Független Magyarország 439. sz. „A szép illusztrációkkal ellátott kötet részletesen leírja a fővárosok összes nevezetességeit, életviszonyait, végül magyarzó szótárban ismerteti a magyar nyelven vissza nem adható idegen szavakat.“ — U. o.; „... az ismert jónévű ifjúsági író, kinek már számos, jeles ifjúsági műve jelent meg a könyvtárcsón...“

Magyar Szó 196. sz. „... Jól esik kezünkbe venni Vértesi Károly képekkel ábrázolt utirajzát. Rendszerről, éles látásról és sok tapasztalatra valló késztültségről tesz a könyvecske tanúságot...“

Alkotmány 140. sz. „Rendkívül vonzó, lendületes, színes stílus áll a szerző rendelkezésére, épen így gyors és éles megfigyelés, amely képessé teszi, hogy meglássa azt, ami az impressziók nagy tömegében értékes.“

Budapest 221. sz. „Vértesi, mint utirajzíró — ugyszólván — egyedül áll újabb irodalmunkban. Utirajzai nemcsak tanulságosak, hanem szórakoztatóak is; vonzóan s ami leginkább dicséretére válik, könnyed s kifogástalan magyarsággal írvák.“

Nemzeti Hírlap 59. sz. „Mindig élénk, mindig érdekös. Tapasztalt utazó, aki éber figyelmével mindenkor és mindentől észreveszi az új, a fontos, az érdekes dolgokat emberekben és viszonyokban.“

Független Újság 36. sz. „... Mind a hármát multjok, jelenjök, kultur-kincseik, népjellemük s népszokásaik festői feltűntetésével. Vértesi nyelvét ezuttal is csak dicsérnünk, kiemelünk kell.“

Szalon Újság: „Figyelme mindenre kiterjed, ami egy nagy város ismertetésénél számba jöhet s adatait az élesszemű ethnografus szigorú kritikáján átszűrve adja.“

Szegedi Napló 178. sz. „Az éjszakai zajos életű világvárosok és a szokatlan vidék mindvégig érdekesítő leírása folytonosan élénk állítja a szerző rokonszenves egyéniségét, aki egyéni benyomásait a természeti szépségeknek lekén való átszűrődéséből meríti“ stb.

Valóban igen értékes tartalma van a kis, 108 oldalas, takaros könyvnek, melyet szerzője régi barátságuk emlékére Dömötör Páluk, a melegsívű költőnek ajánlván bocsát világra. Vertesi, mint már világlátott utazó, biztos kritikával mindig a jellemzőt csoportosítja: képeit hasonlatokkal világosítja meg, leírásait tartalmas lelke reflexióival teszi közvetlenebbé. Remek emberi alkotások, természeti szépségek, intézmények, néprajzok méltatásánál sokszor megszólal a magyar hazafi fájón, szomorúan, ha nekünk olyasmink nincs, feddve, buzdítva, ha enyhébből nincsen; de boldogan, szent lelkesedéssel, ha a miénk kélőbb. Ezek az eszközök párosulva a szerző hamisítatlan magyar, tömör stílusával teszik Vertesi utirajzait művészi alkotásokká. Kellőkép alig méltányolható helyes eljárás a könyv végén levő idegen szók magyarázatos jegyzéke, melyből az olvasó megismerheti nemcsak az e könyvben, hanem a művelődés-, művészettörténetben, lépten nyomon előforduló számos idegen szó helyes jelentését.

A szöveget kísérő jó izléssel összeválogatott képek teljessé teszik az előadás elevevességét.

A kötet ifj. Nagel Ottónál jelent meg. Ára 2 kor. Szerzőnél is megrendelhető.

Színházi jelentés. Balla Kálmán igazgató tegnap bocsájtotta ki a szokásos színházi jelentését, mely tájékozással szolgál egyszersmind a bérelni szándékozók számára is. Mint azt egy fenti hírtünkben már jeleztük, az előadások f. hó 17-én kezdődnek az „Ocskay brigadéros“-sal. Műsorába az igazgató jelentésén a következő darabokat vette fel:

a) Operettek: Adám és Éva, Bajusz, Bob herceg, Bocaccio, Casanova, Drótostót, Gésák, Fifin, Katalin, Kadét kisasszony, Kis herceg, Királyfogás, Kornevillei barangok, Niniche, Niobe, Postás fiu, San-Toy, Sötét kamra, Vesztaszilvek, stb.

b) Színművek, drámák, vígjátékok: Balatoni regu, Csapodár, Gyurkovics lányok, Első vihar, Dolovai nábob leánya, Három testőr, Honty háza, Kéz kezét mos, Monna Vauna, Éjjeli menhely, Névtelen levelek, Doktor ur, Titkos rendőr, X. asszony, Kűzdelem a létért, Nők barátja, Demimonde, Ibolyafaló, Loute, Zalameai bíró stb. és a fővárosi színházakban ezután színre kerülő újadások.

A béreltre vonatkozólag a következő feltételek állnak: Proscenium páholy 60 előadásra 420 korona. Többi páholy 60 előadásra 360 korona. Támlásszék 60 előadásra 96 korona. Kőrszék 60 előadásra 72 korona. A megkötött bérelet a 60 előadásra kötelező. Tekintve a régi szokásokat a n. é. közönség érdekében, beleegyezem, hogy a béreletösszeg félhavi előleges részletekben fizetessék be, — minden hó 15-én és 1-én, — nyugta ellenében a színházi pénztárnál. A t. páholybérlők elővételi joga f. hó 15-ig fentartatik. Szelvénybérelet semmiféle alakban nem adatik ki! A teljes személyzet névsora a következő:

Előadó személyzet: 1. Nők: Balázs Janka segédénekesnő, Bodroghy Lina anyaszínésznő, Gerőfi Ilona társalgási színésznő, Kantay Teréz komika, Lányi Edith operette soubrette primadonna, Lévai Margit operette és népszínmű énekesnő, Peterdy Etel naiva és segédénekesnő, Radnay Zsuzsika naiva és soubrette, Tarján Irma fiatal bűsnő és drámai szende, Tóváry Anna társalgási színésznő, Fehér Berta, Hérits Ottóné, Kovács Juci,

Várnay Julia, Magyar Rózsi, Perényi Melanie, Perényi Elza, Rácz Giza kardalnoknők. 2. Férfiak: Áldory László tenorista, Balla Kálmán bonvivant és szerelmes, Czákó Vilmos kedélyes apa és jellemszínész, Peterdy Sándor hős és jellemszínész, Szénássy György énekes bonvivant és lyrai szerelmes, Tibanyi Miklós operette buffó és jellemszínész, Viola József baritonista, népszínmű énekes, Virágh Ferenc operette buffó-komikus, Vitéz Róbert síheder-komikus, Fodor József, Hérits Ottó, Kmety Lajos, Láposi Gusztáv, Sajó Vilmos, Szabolesy Ignác, Tibanyi Vilmos, Völgyi Rezső segédszínészek és kardalnokok.

Igy szól a színi jelentés. Az új társulatot érdeklődéssel várjuk és annak kulturális és a közönséget mulattató törekvéseit mint eddig is, úgy ezután is támogatni fogjuk. A színi jelentésnek egyik passzusához van némi szavunk. Azt mondja ugyanis az igazgató, hogy tekintve a régi szokást, a közönség érdekében beleegyezik, hogy a béreletösszegek félhavi közzétételre kerüljenek. Ez a fölényes hang nem megfelelő, mert a dolog úgy áll, hogy nem a direktor egyezik bele a várossal szemben a fizetés ilyen módzatába, hanem a bérlőközönség egyszerűen nem egyezik bele, ha akarja, más módzatokba; gráciát pedig nem vár a direktortól, hanem jó előadásokat. Ezt kell neki produkálni a közönség érdekében s nem azt kell hangoztatni, hogy a közönség érdekében beleegyezik a régi üzleti feltételek meghozásába. Mindössze ennyit akartunk teljes jóakarattal, nem kételkedve az igazgató jóakarataiban sem, megjegyezni. Van továbbá még egy megjegyzésünk is. És pedig az, hogy a feltüntetett darabok között vannak olyanok, a melyekből a mi közönségünk többet nem kér. Nem pedig azért, mert tavaly agyoncsépezték már. Ilyen pedig a nálunk teljesen elbukott rossz operett: Adám és Éva elsősorban. Tavaly négyszer adta be a társulat ezt a stultenest. A „Gésák“-ból és a „San-Toy“-ból is elég volt egy-két esztendőre. Kadét kisasszonyt is láttuk már vagy négyszer a múlt szezonban. Nem követeljük mi az összes újadásokat, szó sincs róla, — megelégszünk mi egy párral is, sőt mi több, sok öreget kértünk. Azokat a jó öreg darabokat, a melyeket ha százszor néz is végig az ember, százegyszer is megnézi. Ennyit szíves figyelemzetőül és tájékozással az új igazgatóknak!

Biztosítási Évkönyv. Alig van intelligens ember, aki ne biztosítana s alig van ember, aki törődne a biztosító társaságokkal. Pedig a most megjelent Magyar Biztosítási Évkönyv sokat elmond a biztosítókról, melyekre számmilliókat bízunk. A nagyon elterjedt könyvből tanulhat a laikus is, tanulhat a szakember is, a tisztviselő és a vidéki ügynök is. A társaságok ismertetésén kívül nagyérdékű cikkek vannak benne, a „Biztosítási matematikáról“ (Bogyó Samutól), a tengeri biztosításról. A könyv leghasznosabb része a „Kárbecslésről“, melyből sokat lehet tanulni. A könyv ára 4 korona. Kapható a Biztosítási és Közgazdasági Lapoknál Budapesten, VII., Vörösmarty-utca 14. szám alatt.

Sport.

Lóverseny.

Hűvös és szeles időben folyt le a vasárnapi lóverseny, ennek tulajdonítható, hogy a tribün nem telt meg egészen és hogy gyen-

gebb volt a látogatás a tavalinál, mindennek daczára szép számú és előkelő közönség előtt folyt le a vasárnapi meeting. Maga a sport a várakozáshoz képest jó volt, a benevezett lovak jó része starthoz is állott és nem volt hiány izgató finisekben sem. A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Bácskai síkverseny. Díj 1150 korona.

Távolság 1800 m.

Antal Mihály Susarló	Krause 1.
Dobó Malachit	Dobó 2.
Stein Rezső Mind-you	Tulajdonos 3.
Br. Puteani Emike	Tulajdonos 0.
Raus Tilos	Tulajdonos 0.
Tóth Biri	Hummel 0.

10:20. Biztosan 1 hosszal I., 1 h. III. Sima start után Tilos állt a mezőny elere, mögötte zárt mezőnyben a többi, a tribünnel átellenben Malachit ment az élre, a tavaszlopnál Susarló mellé ment és némi biztatás után 1 hosszal győz.

II. Hölgyek díja. (Akadályverseny.) Tiszteletdíj az elsőnek, 200 kor. a másodiknak.

Távolság 4000 m. Mivel mind a négy résztvevő névszerint: Vojnits Simon Csinosa, lovagolta Krause, Raus Jeroméja, lovagolta tulajdonos, Samarjai St. Patrick-ja, lovagolta tulajdonos, Nagy Ákos Zobnaticzája, lovagolta Czarán János, a pályát rosszul futotta be, a versenyintézőség a versenyt megsemmisítette és a versenyt hétfő délután 3 órára halasztotta, a hétfőn megtartott verseny eredménye: Vojnits Simon Csinos Krause 1.

Nagy Ákos Zobnaticza Raus 2.

10:10. Igen könnyen 3 hosszal első. Az egész uton Csinos vezetett és végül igen könnyen 3 hosszal nyert.

III. Államdíj. Díj 1950 kor. Távolság 2000 m.

Czarán János Mr. Jersey tulajdonos 1.
Pejacsevits Wiu Krause 2.
Ferbach Pezsgó Raus 3.
Volford Sipulus Hummel 4.

10:30. Könnyen $\frac{3}{4}$ hosszal első, 3 hosszal III. Jó start után Pezsgó állt az élre és vezetett a rövid oldalig, itt Mr. Jersey ment a vezető mellé és a bírói ítélet szerint $\frac{3}{4}$ hosszal igen könnyen nyert.

IV. Vigaszverseny. Díj 700 kor. Táv. 1200 m.

Pejacsevits Win Krause 1.
Stein R. Mind-you tulajdonos 2.
Dobó Malachit Dobó 3.
Ferbach Hűség Raus 4.
Pejacsevits Óvás Czarán 0.
Volford Bibicz Hummel 0.
Czarán Felicitás tulajdonos 0.

10:15. Kűzdelem után nyakhosszal I., $\frac{1}{2}$ hosszal III., fejhosszal IV. Rossz start után Óvás állt az élre és sebes iramban a megújult mezőny előtt vezetett, a távoszlopnál valamennyi ló egy vonalban volt és valamennyi verve volt, ostor alatt Win kűzdelem után nyakhosszal elsőnek érkezik be.

Szerkesztői üzenetek.

M. G. Verbász. Ön azt kérdezi tőlünk, kiesoda voltaképen az „ánziks“ kártyákon ábrázolt Cleo de Merode? Ime a felelet: Cleo de Merode a párisi févilági hölgyeknek legszebbike. Jelenleg táncosnő a párisi nagy operánál! Valamikor modell volt Falguière szobrásznál. A szép táncosnő spanyol származásu. Imádóihoz tartozott, legalább amint „Tout-Paris“ annak idején bizonyította egy koronás fő is. Hiressé a nevezett szobrásznak „A táncosnő“ című szobrával lett, a melyet az, ő utána alkotott meg. Majd nyomban e fényes feltűnés után a párisi „Eclair“ által rendezett szépségversenyen nyerte el az első díjat. Különös szépségét képezi az a hajviselet, a melyet ő maga hozott divatba úgy, hogy azt mondhatni, Európa összes hölgyei siettek őt abban utánozni.

A haj a fülön át lesz fésülve, s mintegy gátul szolgál az udvarlók merészebb suttogásainak. E hajviselet azonban nem a szép táncosnő tálalmánya, mert azt már Boticeelli is alkalmazta festményein. Ennyit tudunk mi, az ön által kértől hűgyről.

Panaszos Zombor. Mi, sem a jelenben, sem a jövőben többé helyt nem adunk eféle panaszoknak azon egyszerű okból, mert nem avatkozhatunk bele abba, ami rendőrségünk hatáskörébe tartozik. Egyszer tettük, akkor is kellemetlenségünk volt. Forduljon egyenesen dr. Thurszky Jenő urhoz, városunk főkapitányához, mi határozottan tudjuk, hogy ő a legnagyobb készséggel fogja a bajt orvosolni. Végre is nem kívánhatja, hogy azokkal, a kikkel a legjobb viszonyban vagyunk, ok nélkül ellen-
tétbe kerüljünk.

„A. Tadema“ Veprovác. Tárcája nem üti meg lapunk mértékét. Régi téma, melyet már nagyon szépen megírtak az arra avatott kezek.

Hadköteles Szónta. A honvédséghez bevonultak a póttartalékosok s jelenleg kiképzés alatt vannak. A közös hadseregbeliek egyelőre nem vonultak be. Kérvényét adja be a 23. hadkiegészítő parancsnoksághoz.

HIRDETÉSEK.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy

a bulkeszi csárda

vezetését átvettem s azon leszek, hogy a csárda régi jó hírnevét föntartsam, valamint arról gondoskodni, hogy a nagyérdemű közönség meglegedését minden tekintetben kiérdemeljen.

Pártfogásért esedezik

Bulkeszi csárdán, 1903. évi október hó 10-én

tisztelettel

Schumacher Lőrinc,
fogadós.

619. szám.

1903.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini kir. járásbíróságnak 1903. évi sp. I. 12713. számú végzése következtében a zombori kir. kincstári ügyészség által képviselt apatini kir. kincstári uradalom javára Oserniesek Pál ellen 1059 kor. 97 fill. és járuléka erejéig 1903. évi szeptember hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1920 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gabonaneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az apatini kir. járásbíróság V. 332/2. 1903. sz. végzése folytán 1059 kor. 97 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi április hó 1. napjától járó 5% kamatai 1/8% váltódíj és eddig összesen 94 kor. 57 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Bácsdoroslón, alperes lakásán leendő eszköz-
lésére 1903. évi október hó 24. napjának dél-
előtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Apatin, 1903. évi október hó 1-én.

Oláh,

kir. bír. végrehajtó.

Törlesztési kölcsönöket is

kaphatni ezentúl a **kalocsai főkapitá-**lan kezelése alatti alapítványi pénzekből 40, 35, 30, 25, 20, 15, 10 éves időszakokra. Jelentkezni lehet vagy a **főkapitalani alapítványi pénztárnál Kalocsán,** vagy az egyes plebániákon, hol nyomtatott utasítások 3—1 állnak készen.

Pályázati hirdetmény.

Bikity községben 800 korona évi javadalmazással egybekötött segédjegyzői állás üresedésbe jövén, felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 3-áig** alulírott főszolgabíróhoz annál is inkább küldjék be, mert a később érkezendő folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1903. évi október hó 9-én.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3362. kig. 1903. szám.

Pályázat.

A vármegye építési szabályrendeletének 1. §. alapján Tovarisova község utcái és tereinek szabályozási vonala megállapítandó lévén: felhívom a munkálatot elnyerni óhajtó mérnök urakat, hogy vonatkozó ajánlatukat hozzám **folyó hó 25-ig** beadják.

Megjegyzem, hogy a szabályozási vonalak a kataszteri térképbe berajzolandók s ezenfelül egy részletes leírással ellátott külön térképbe is foglalandók.

Palánkán, 1903. október hó 6-án.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

2—1

HIRDETÉSEK

FELVÉPETNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Tanonc!

A Fernbach és Kleiner-féle vaskereskedésben Apatinban egy jó házból való 13—15 éves keresztény fiú kedvező feltételek mellett azonnal **tanonc**ul felvétetik.

3—1

1871/1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

Rácmilitics községben lemondás folytán megüresedett gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik; felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy ezen havi egyenlő részletekben utólagosan kiszolgáltatandó évi 480 korona fizetéssel javadalmazott állásra a rendőrségi szabályrendelet értelmében felszerelt kérvényeiket eme előljárásságnál **f. évi október hó 20-áig** annál is inkább iparkodjanak benyújtani, mert később beérkezendő kérvény figyelembe nem fog vétetni.

Rácmiliticsen, 1903. október 5.

Bene István, **Dityó József,**
jegyző. 3—2 bíró.

Bérbeadás.

A városi park átellenében fekvő jó forgalmu

„Vasuti vendéglő“

bérbeadandó, esetleg csapos vendéglősnek (Zapfenwirth) kiadó. A vendéglő dúsan fel van szerelve butor-zattal, azonkívül nagyszámu kiadó szoba is van az épületben. — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Antits A. M.

3—3

Zomborban.

A Párisi Áruház átalakítása!

Üzletünk, a kitűnő hírnévnek örvendő és megyeszerte méltányolt **Párisi Áruháznak** a modern kor követelményeinek megfelelő átalakítása folytán, tisztelettel értesítjük nagyérdemű vevőinket és üzletbarátainkat, hogy az átalakítás tartamára raktáron levő **kitűnő és első minőségű uri és női divatcikkeinket** **jutányos és mélyen leszállított áron** eladásra bocsájtjuk.

Tisztelettel

Tuna Gusztáv és Társa
ZOMBOR, a korszón a nagytőzsde mellett.

**MINDENNEMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK**

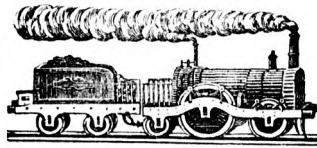
DISZES KIVITELE

A BÁCSCSA KIADÓHIVATALÁBAN

FELVÉTELEK.

Magyar királyi állam-vasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI

OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád. Vissza											
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	7.05	9.50	1.05	6.55	
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.46	1.56	
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	érk.	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10
1.51	4.20			5.57	Csantavér		10.21	6.59		12.56	6.14
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács-Topolya		9.57	6.34	9.02	12.34	5.17
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy		9.27	6.01	8.46	12.05	
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász		9.01	5.39	8.33	11.48	
3.26	6.17			7.38	O-Kér		8.36	5.11		11.29	
3.44	6.39			8.07	Kiszács		8.16	4.50		11.13	
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	ind.	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda Szabadka—Ó-Becse Vissza					
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.40	1.30	ind. SZABADKA	érk.	8.34	5.25
5.08	1.58	Békova		8.07	4.58
6.19	3.21	érk. ZENTA	ind.	6.40	3.40
7.47	5.27	Ada		5.26	2.19
8.10	5.42	Mohol		5.05	2.02
8.30	6.02	Bács-Petrovoszellő		4.39	1.37
8.56	6.28	érk. Ó-BECSE	ind.	4.10	1.10

Oda Szeged-Rókus—Zenta Vissza					
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.15	2.00	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.41
4.40	2.23	Röszke	ind.	8.28	5.19
4.58	2.42	érk. HORGOS (136)	ind.	8.07	5.01
5.01	2.50	ind. HORGOS	érk.	7.57	4.49
5.20	3.09	Bács-Martonos		7.39	4.31
5.43	3.32	Ó-Kanizsa		7.25	4.17
6.04	3.54	Adorján		6.56	3.53
6.29	4.19	érk. ZENTA	ind.	6.30	3.28

Oda Szabadka—Baja Vissza					
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43	ind. SZABADKA	érk.	9.29
5.25	2.22	7.18	Csikéria		8.56
6.03	2.54	7.50	Bács-Almás		8.24
6.09	3.00	7.56	Almás		8.19
6.34	3.26	8.25	Bikity-Borsód		7.54
7.08	4.00	8.59	érk. BAJA	ind.	7.17

Oda Baja—Ujvidék Vissza					
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.
4.00		1.15	ind. BAJA	érk.	9.15
4.11		1.25	Baja-szállásváros		9.08
4.25		1.38	Vaskút		8.53
4.51		2.01	Gara		8.32
5.09		2.16	Pigycsa		8.17
5.37		2.39	Sztanisics		8.00
5.56		2.56	Gákova		7.36
6.15		3.14	Nenadics		7.15
6.25		3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05
2.25	6.51	3.51	ind. ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20
2.31	6.57	3.57	Zombor-vásártér		6.13
2.41	7.07	4.07	Fernbach-szállás		6.04
2.50	7.16	4.16	Zsárkóvár		5.56
3.06	7.30	4.30	O-Sztpár		5.42
3.35	7.49	4.49	Bresztovác		5.27
4.05	8.10	5.12	Hódságh		5.02
4.46	8.35	5.37	Parabuty		4.43
5.00	8.49	5.51	Paraga		4.22
5.40	9.16	6.09	ind. GAJDOBRA	érk.	4.04
5.54	9.30	6.23	Bulkesz		3.50
6.16	9.45	6.38	Petrovác-Glozsán		3.39
6.50	10.10	7.03	Futtak		3.10
7.13	10.31	7.25	érk. UJVIDÉK	ind.	2.45

Oda Szeged-Rókus—Szabadka Vissza											
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12
3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Röszke		6.42	10.31	3.09	6.52	11.57
3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS		6.25	10.18	2.55	6.39	11.44
3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom		5.58	10.05	2.36	6.26	11.31
4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics		5.42	9.53	2.24	6.14	11.18
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámait kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai fölülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.